

Juni 2016
RIGSHOSPITALET'S MEDARBEJDERBLAD

INDENRIGS

SÆRNUMMER

Stor bevilling til nyt
"BørneRiget"

Bevilling til unikt hospitals- byggeri

side 2-3

SPECIALER samles om børnene

side 6

Bruger- inddragelse sætter retningen

side 4-5

Nye muligheder for hele hospitalet

side 7

REGION

ET

KOLOFON

Ansvarshavende redaktør:

Kommunikationschef
Julie Relsted,
Kommunikation & Presse

Redaktør:

Kommunikationskonsulent
Christina Petersen,
Kommunikation & Presse

Tekster:

Kommunikationsrådgiver Linda
Svenstrup Munk og projektleder
Anne-Mette Termansen, Juliane
Marie Centret og kommunikations-
konsulent Christina Petersen,
Kommunikation & Presse

Fotos:

Forside og side 2: Tomas Bertelsen.
Side 4: Anders Berner
Side 5 og 6: Poul Rasmussen
Øvrige fotos: Rigshospitalets arkiv

Grafisk opsætning:

RegionH Design

Tryk:

Kopicalcentralen, Rigshospitalet

Kontakt redaktionen:

indenrigs.rigshospitalet@regionh.dk

Rigshospitalet samler børn, unge, fødende og deres familier i et nyt byggeri. Region Hovedstaden og Ole Kirk's Fond har doneret to milliarder kr. til projektet, der skal stå klar i 2023.

Danmarks bedste specialtilbud til børn og familier skal bygges på Blegdamsvej-matriklen. Det står klart, efter Region Hovedstaden og Ole Kirk's Fond hver især har vedtaget historisk store bevillinger til et helt nyt byggeri. Her skal behandlingen af børn og familier samles i nye rammer i de kommende år.

- Vi er enormt glade og taknemlige for den unikke mulighed for at forbedre vores tilbud til patienterne, siger hospitalsdirektør Per Christiansen.
- Fagligheden, forskningen og behandlingen er allerede i verdensklasse, men faciliteterne er ikke. Patienter og personale forsøger at skabe logiske patientforløb og tryk i utidssvarende omgivelser, der er ineffektive i forhold til teknologi og logistik. Med det nye byggeri, som vi lige nu kalder "BørneRiget", får vi mulighed for at samle patienterne, koncentrere fagligheden og udvikle tilbud til børn og familier på allerhøjeste niveau. Midlerne fra regionen gør det muligt at opføre bygningen, og bevillingen fra Ole Kirk's Fond gør det muligt at skabe et resultat i særklasse, der tager højde for den sårbare situation, familierne er i, når et barn bliver alvorligt syg, siger Per Christiansen.

FAMILIER KAN SAMLES

Det nye byggeri bliver skabt med inspiration fra både brugere og fra førende internationale mor-

barn hospitaler verden over. For regionsrådsformand Sophie Hæstorp Andersen er ambitionen, at hele det danske sundhedsvæsen kan blive inspireret af "BørneRiget".

- Målet er, at det nye hospitalsbyggeri til børn, unge og fødende på Rigshospitalet skal bidrage til at udvikle hele det danske sundhedsvæsen i en helt ny retning, hvor patientbehandling er meget mere end at diagnosticere sygdom og give medicin.

- Det er samtidigt vigtigt at føle sig tryk, når man er indlagt. Hele familien er påvirket, når et familied medlem bliver alvorligt syg, så det, at familien kan være samlet, og at hverdagen minder om barnets normale hverdag uden for hospitalet, betyder utroligt meget. Jeg er rigtig glad for, at regionen med støtte fra Ole Kirk's Fond kan skabe nye og enestående forhold for børn, unge og fødende og et markant løft for undervisnings- og forskningsmiljøet, siger hun.

LEG SKAL PRÆGE ALT

Projektdirektør for det nye "BørneRiget" er Bent Ottesen. Han har tidligere har været direktør i Juliane Marie Centret, som rummer de fleste klinikker på mor-barn området i dag. Bent Ottesen ser den nye bygning som en unik mulighed for at integrere

UNIKT hospitalsbyggeri i øjenhøjde

Nyt "BørneRiget" - kort fortalt

- En helt ny bygning til børn, unge, fødende og deres familier på Rigshospitalet, Blegdamsvej.
- Bygningen bliver på ca. 58.000 kvadrater – det er på størrelse med den nye Nordfløj
- Ole Kirk's fond bidrager med 600 mio.kr.
- Region Hovedstaden giver 1,4 mia.kr.
- Bygningen skal ligge i den nordvestlige del af Rigshospitalet, Blegdamsvej. Det betyder, at det er nødvendigt at nedrive nogle af de eksisterende bygninger op mod Nørre Allé.
- Alle berørte enheder og funktioner vil blive genhuset permanent på eller udenfor Rigshospitalets Blegdamsvejs matrikel. De berørte vil løbende blive informeret om genhusningsprojektets fremdrift og blive inddraget i processen.
- Tidsplanen er:
 - Projektkonkurrence i 2016 og 2017
 - Endelig aftale om projekt i 2018
 - Klargøring af byggegrund i 2019
 - Selve byggeriet udføres i 2020-2023
 - Indflytning i 2023-2024.

patientbehandling, forskning og uddannelse og give optimale rammer for hurtig udredning og strømlinede behandlingsforløb.

- Forskning, uddannelse og et sammenhængende forløb for børnene og deres familier er afgørende forudsætninger for at kunne tilbyde den bedste behandling og pleje. Det er derfor fantastisk, at vi i dette projekt har fået mulighed for at tænke alle dele ind som en integreret del af byggeriet helt fra projektets start. Det giver enestående muligheder for vores forskere, og det giver enestående muligheder for nytænkning i forhold til behandlingsforløb, siger han.

Det nye byggeri kommer blandt andet til at skille sig ud ved, at leg og læring bliver en integreret del af indretningen.

- For os er leg og læring ikke kun særligt dekorerede områder eller indendørs legepladser. Vi tænker leg og læring bredt. Barnets accept af sygdom og behandling kan f.eks. hjælpes på vej med lege, hvor barnet skal behandle et legetøjsdyr. Der kan også være tale om den glade leg, håndtering af sorg eller leg og spil med ny teknologi. Det skal der tages hensyn til i hele designet af byggeriet, siger Bent Ottesen.

Sådan skal "BørneRiget" designes

Fem designprincipper skal være bærende for både det nye byggeri og organiseringen af hverdagen:

INTEGRERET LEG

Børn holder ikke op med at lege, "bare" fordi de bliver syge. Legen skal derfor gøres til en integreret del af design, liv og forløb. Det handler ikke blot om legepladser og legepauser, men integration i hele patientforløbet. Der skal løbe en rød tråd af leg gennem hele opholdet på hospitalet. Vi vil lege for alvor.

DESIGNET TIL HVERDAGEN

Vi skal fjerne følelsen af at gå i stå, når man er indlagt. Verden udenfor og verden indenfor skal gå i takt. Familiestuer kan gøre det muligt at fortsætte hverdagens rutiner og aktiviteter. Familien kan tilberede og spise mad, gå i biografen, eller blot sidde i en sofa og se TV sammen. Det er små ting, men de holder fast i hverdagen og dermed virkeligheden.

SE MIG, SPØRG MIG, LAD MIG

Følelsen af indflydelse på egen situation kan og skal stimuleres på flest mulige områder. Patienternes egne ressourcer og kompetencer skal styrkes og understøttes.

DEN GODE REJSE

Patienten skal opleve et samlet, koordineret forløb uden besværlige overgange mellem afsnit og klinikker, centre og sektorer. Der skal ikke blot være banebrydende arkitektur, men også en helt ny logistik og funktionalitet.

KLARE ZONER

Bygningen skal være intuitiv at finde rundt i. Arkitektur, teknologi, materialer og farvevalg skal fortælle dig, hvad du skal, må og kan.

Brugerinddragelse sætter retning for "BørneRiget"

Personale, patienter og pårørende har sat deres præg på alt fra visioner til indretning af nye patientstuer og familiezoner

Forarbejdet til det nye "BørneRiget" har taget to år. I den periode er flere hundrede brugere og medarbejdere blevet involveret i processen med at skabe nye rammer med faglighed og brugervenlighed på højeste niveau – fra udarbejdelse af visioner og designprincipper til konkrete beskrivelser af patientstuerne og indretning af familiezoner. Fagpersoner fra alle Rigshospitalets centre har været involveret sammen med voksne patienter, børn og unge og deres familier samt kommende forældre. Inddragelsen har ændret mange beslutninger allerede, fortæller projektdirektør Bent Ottesen: - Medarbejderne har bidraget med både faglige input og viden om arbejdsgange, mens brugerne har været med til at holde fokus på, hvad der er vigtigt for dem. For eksempel var vi ved at være meget glade for en idé om et stort opholdsrum med køkken og underholdningsaktiviteter samlet, indtil en dreng sagde til os "fint, men så kan jeg ikke være med, for jeg får kvalme ved lugten af mad". Køkken og opholdsrum er derfor planlagt som adskilte rum. Forældre har også mindet os om, at der er grænser for, hvor stor en sengestue bør være. Den behøver fx ikke være 70 kvadratmeter, for ofte er kun en enkelt forælder indlagt med barnet, mens den anden forælder passer søskende i hjemmet, fortæller Bent Ottesen.

HØJERE TIL HIMLEN

En af brugerne er Henrik Molbech-Kuskner, som er far til et barn, der nu er helbredt for leukæmi. Han har gennem en længere periode været indlagt med sin søn på børnecancerafdelingen i Juliane Marie Centret og har været i kontakt med mange andre afdelinger på Rigshospitalet, hvor hans søn også stadig går til årlige tjek. Et af de steder, hvor Henrik Molbech-Kuskner glæder sig til at se effekten af brugerinddragelsen, er i det nye princip, om at specialisterne kommer til patienten:

- Man bruger meget ventetid på en stol på en gang for at få en besked, som man lige så godt kunne sidde på sin stue og få. Hvis man kan gennemføre princippet om, at det er specialisterne, der kommer til patienten, vil det være fantastisk. Det vil gøre en stor forskel. Både i ventetid og tryghed, fordi du er i dine egne om-

givelser, i den stue, der er dit "hjem". Man føler sig tryk der, siger Henrik Molbech-Kuskner. Han håber også, at brugernes ønsker bliver hørt, når det gælder muligheder for at kunne komme ud i det fri.

- Jeg tror ikke, personalegrupperne forstod, hvor vigtigt det var, at man har let adgang til det fri. Man bliver lukket inde i så lang tid og er pressede. Som familie sidder man hele tiden og vender og drejer situationen, og tankerne er centreret om liv og død. Både børn og voksne har et stort behov for at kunne komme ud og få luft og tænke. Der skal være lidt højere til himlen. Og det kan der altså ikke blive inde på en stue, forklarer Henrik Molbech-Kuskner. Den massive brugerinddragelse skal fortsætte både under og efter byggeriet.

Henrik Molbech-Kuskner har brugt sine erfaringer som far til et barn med leukæmi til at bidrage med input til, hvordan "BørneRiget" skal indrettes og fungere.

9 veje til brugerinddragelse i "BørneRiget"

1: Input på styregruppe- og ledelsesmøder

Patienter og forældre til patienter deltog på styregruppemøder og ledelsesmøder i projektet i 2014 for at fortælle om deres drømme for fremtidens hospital.

2: Selvrapporterede billeder og oplevelser

Patienter blev via en app inviteret til at dele ud af deres oplevelser og tage billeder af de bedste og de værste steder på Rigshospitalet.

3: Camp med brugere og fagfolk om indretning og design

130 patienter, pårørende, medarbejdere og andre specialister var i 2015 samlet på en todages camp for at sætte fokus på fremtidens forløb for børn, unge og fødende på Rigshospitalet. En fremtidig fødeafdeling og børneafdeling blev bygget, diskuteret og præciseret med alle tænkelige funktioner involveret.

4: Brugerpanel

Juliane Marie Centret oprettede i 2014 et brugerpanel, som bliver brugt som sparringspartner for både "BørneRiget" og resten af Juliane Marie Centret.

5: Eyetracking - 'find vej på Rigshospitalet'

10 testpersoner af forskelligt køn og alder blev udstyret med en eyetracking brille og fik til opgave at finde frem til to specifikke afsnit på hospitalet.

6: Patientforløb

Mere end 100 patientforløb er blevet kortlagt fra det tidspunkt, vi har modtaget henvisningen, til patienten er udskrevet. De faglige eksperter fra de enkelte dele af forløbet bidrog til det samlede billede og gjorde det muligt at beskrive fremtidens ideelle forløb under de optimale fysiske rammer.

7: Arbejdsgrupper om faglige funktioner

Fremtidens faglige funktioner er blevet beskrevet i en række rapporter fra syv arbejdsgrupper med repræsentanter for relevante klinikker og specialer på tværs af alle centre på Rigshospitalet.

8: Workshop om familiefaciliteter

Fremtidens familiefaciliteter var til diskussion på en workshop i 2015, hvor både patienter, pårørende, familier og fagfolk deltog. Formålet var at konkretisere, hvilke aktiviteter en indlagt familie har brug for.

9: Simulation (mock-up)

Der er gennemført flere mock-ups (1-1 test i modelrum) af både sengestuer til børn og voksne, intensive stuer til neonatalbørn (NICU) og større børn (PICU) samt en fødestue og ambulatorierum. Bl.a. læger, sygeplejersker, jordemødre og medico-kyndige var repræsenteret i testene.

Flere hundrede fagfolk og brugere har allerede været involveret i at skabe ideer til det nye byggeri.

Forskning og uddannelse i fodenden

Træningsmuligheder og fælles plads til forskning bygges ind fra start

Op mod 200 forskere og 80 ph.d. studerende fra alle specialer på hospitalet får mulighed for at arbejde i det nye "BørneRiget". En hel etage skal fungere som en faglig smeltedigel, der samler forskningslaboratorier, conferencecenter, kontorer, gæstelaboratorier og gæstekontorer. Forskningen kommer også til at foregå helt tæt på patienterne; på alle kliniske afsnit er der afsat plads til projektprøvetagning og undersøgelser af forskningspatienter og grupperum til undervisning og supervision. På den måde er forskerne både tæt på patienterne og på kolleger fra andre specialer. Erfaringer fra andre nye hospitalsbyggerier viser, at nærheden kan give stærke nye samarbejder og resultater.

SIMULATIONSTRÆNING BLIVER DEL AF DESIGNET

Undervisning og træning er også tænkt ind – den nye børneoperationsgang bliver bl.a. indrettet, så der er mulighed for at træne i simulatorer. Dermed bygger man videre på den stærke position, Rigshospitalet allerede har, når det gælder udvikling og implementering af nye metoder til kirurgisk læring. Der bliver også muligheder for at arbejde med teamtræning på alle operationsstuer. Her vil fokus være at træne samarbejdet i de teams, som arbejder sammen i hverdagen.

Specialer samles om børnene

Ekspertter fra fire centre med i alt syv operationsgange skal samles i "BørneRiget". Kernefagligheden skal vedligeholdes på nye måder, siger en af de kommende tilflyttere

Hvert tredje barn på Rigshospitalet bliver i dag behandlet i en voksenafdeling. Det bliver markant anderledes, når det nye byggeri står klar. Så skal specialister fra bl.a. HovedOrtoCentret og Abdominalcentret se og operere børn i de nye faciliteter, hvor der bliver 13 operationsstuer.

Klinikchef Erik Darre fra Ortopædkirurgisk Klinik leder Børneklinikken, der rummer børn fra de fem kirurgiske specialer i HovedOrtoCentret. Han ser store fordele, men også udfordringer i den nye model:

- Det er en rigtig god idé at samle børnene i fælles forløb, og det bliver godt for "vores" børn at blive en del af det, der er planlagt for de øvrige børn. Den nye organisering med, at lægerne skal komme til patienten, bliver lettere med de nye rammer, og jeg tror, vi får nogle meget bedre patientforløb. Tilgangen med integreret leg lyder også rigtig spændende. Det udfordrende bliver at fastholde det faglige ståsted i stamspecialiet, selv om man arbejder meget i børnefløjen. Det skal vi have fokus på, siger Erik Darre.

For Børneklinikken bliver den lange forberedelsestid også en udfordring:

- Alle andre dele af HovedOrtoCentret flytter over i den nye Nordfløj i 2018, mens Børneklinikken skal blive tilbage og først flytte, når "BørneRiget" er klar i 2023. Det er en meget lang periode, fra man vinker

farvel til de nuværende samarbejdspartnere og flytter sammen med de nye, siger Erik Michael Darre.

FÅ FUNKTIONER FLYTTER IKKE

Når det nye byggeri er klar, er planen, at det skal rumme langt de fleste forløb for børn på Rigshospitalet. På den måde kommer stort set alle familier til at nyde godt af tidssvarende faciliteter med god plads, og alle er tæt på de særlige tilbud, der er til børn og familier.

I enkelte specialer skal børn stadig ses på en voksenafdeling. Det gælder børn, der ankommer akut til Traumecentret, børn med brandsår, der i den første fase af forløbet behandles på særlige behandlingsstuer og børn, der behandles i Tand-Mund- og Kæbekirurgisk Klinik, som har meget specialudstyr. Børneambulatorierne i Øjenklinikken i Glostrup, Øre-næsehalsklinikken og Audiologisk Klinik, der er udefunktioner på Gentofte Hospital, er ikke en del af det nye byggeri.

Ronald McDonald-huset skal fortsætte som et særligt tilbud til familier med langtidsindlagte børn. Voksenfunktionerne fra Juliane Marie Centret skal blive i de nuværende bygninger, det vil sige Gynækologisk Klinik, Fertilitetsklinikken, Klinik for Vækst og Reproduktion og Klinisk Genetisk Klinik.

Diagnostisk enhed kun for børn

En helt ny børnediagnostisk enhed er en del af planerne for "BørneRiget". Den skal blandt andet huse de avancerede børne-nuklear-medicinske billediagnostiske tilbud sammen med øvrige scannere, der gør det muligt at undersøge knogler, organer og funktioner. Målet er, at diagnistikken både kan ske så hurtigt som muligt og i børnevenlige omgivelser. Enheden bliver den første egentlige børnediagnostiske enhed i Danmark.

Nye muligheder for hele hospitalet

Med mere plads åbnes nye muligheder på tværs af hospitalet, siger hospitalsdirektør Per Christiansen

Den nye fløj på cirka 58.000 kvadratmeter giver både et vigtigt og tiltrængt løft til mor-barn området og flere kvadratmeter at gøre godt med for det samlede hospital. Det fortæller hospitalsdirektør Per Christiansen:

- Med den nye Nordfløj og det nye "BørneRiget" bliver det praktisk muligt at gå i gang med at renovere Centralkomplekset, fordi der bliver frigjort plads. Det vil både gavne de funktioner, der skal genhuses for at gøre plads til det nye byggeri, og resten af hospitalet. Vi har ikke midlerne nu, men vi vil arbejde hårdt på at skaffe dem over de kommende år. Der findes allerede en plan for en

renovering i flere etaper, siger Per Christiansen.

MANGE SKAL FLYTTE

Mange medarbejdere har udsigt til at skulle flytte i de kommende år: Ud over mor-barn-områdets flytning til nye rammer er store dele af HovedOrtoCentret og Neurocentret på vej over i den nye Nordfløj, der er klar i 2018. En kommende neurorehabiliteringsbygning i Glostrup skal bl.a. rumme Klinik for Rygmarvsskade i Hornbæk og Klinik for Traumatisk Hjerneskade, som er placeret på Hvidovre Hospital. Samtidig arbejder Neurocentret og Diagnostisk Center

med interne rokader.

- Vi har behov for at skabe et samlet overblik over alle rokader og hvem, der skal bo hvor i fremtiden. Det er et kæmpe arbejde, som Servicecentret allerede er ved at tage hul på, siger Per Christiansen.

DRIFT SKAL EFFEKTIVISERES

Investeringerne i bedre fysiske rammer sker sideløbende med, at den løbende drift fortsat skal effektiviseres år for år.

- Med de nye og moderne fysiske rammer følger et krav om højere effektivitet. Alene den nye indretning forventer vi får arbejdet til at fungere mere effektivt. Det kan for eksempel ske ved, at der opstår færre infektioner, der bliver kortere gå-afstande og bedre overvågningsmuligheder - på den måde går forbedringer og effektiviseringer hånd i hånd, siger Per Christiansen.

Ny børneintensiv enhed

Som det eneste hospital i Danmark rummer Rigshospitalet alle højt specialiserede funktioner på børneområdet. Det betyder bl.a., at en del børn bliver indlagt på en intensivafdeling. I dag kan det ske på fem forskellige intensiv-klinikker, der er indrettet til voksne. Fremover samles alle børn på børneintensivafdeling. Dermed opfyldes et fælles ønske fra de fem klinikker. Den nye intensivafdeling bliver Danmarks første kun for børn.

En helt almindelig hverdag

Den nye bygning for børn, unge og fødende vil hver dag rumme ca.

- › 700 patienter, der møder ambulant
- › 220 patienter, der er indlagt
- › 36 operationer
- › 22 børn, der ligger i kuvøse
- › 130 gravide, der bliver skannet
- › 18 børn, der bliver født
- › 120 studerende, der træder ind af døren
- › 80 ph.d.-studerende, der er i gang med at forske
- › 1200 medarbejdere, der møder ind på arbejde

Omverdenen inviteres indenfor

I "BørneRiget" er ambitionen, at verden udenfor hospitalet og verden indenfor skal gå i takt. Det betyder bl.a., at der skal være plads til oplevelser, der ikke handler om sygdom og behandling. Både Eksperimentarium, Den Blå Planet, Blue Ocean Robotics, Phillips og Tobii har vist sig at være interesserede i et samarbejde om innovative løsninger til børn, unge, fødende og deres familier. Samarbejdet med Den Blå Planet sætter fokus på nye 3D-muligheder, så man kan svæve en tur i akvariet fra en seng på Rigshospitalet, mens Experimentarium vil være med i et samarbejde om et børneaktivitetsområde.

Plads til flere forældre

I den nye bygning har sengestuerne en størrelse og et design, der gør, at partneren til en nybagt mor altid vil kunne overnatte på stuen, hvis det er det, familien ønsker. Dette er ikke altid muligt på Rigshospitalet i dag. Der bliver også mulighed for, at begge forældre kan overnatte sammen med deres for tidligt fødte på neonatalafdelingen. At begge forældre kan være sammen helt fra starten er vigtigt for, at familien kommer godt fra start.

